

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

Vt nullus vetet, vel iubeat, viduas vel virgines, nubere. xliiii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

*Apostol.
dicit.*

PRæcipe, inquit, ut viduæ irreprehensibiles sint. Viduæ eligatur non minus XL. annorū: in operibus bonis testimonium habens, si filios educauit, &c. Adolescentiæ viduæ deuita. Quum enim luxuriatæ fuerint, in Christi nubere volunt, habentes damnationem, quia primam eadem irritam fecerunt: simul & ociose loquentes quod non oportet. Volo ergo iuniores nubere, procreare filios, multas familias esse, nullam occasionem dare aduersario, maledicti gratia. Iam enim quædā cōuerse sunt retro Saraceni.

*De sceminis quarum mariti obierint, ut non citò
se velent. Cap. XLII.*

*Ex cōcil.
Aureliã.
cap. 5.*

DE sceminis quæ viros amittunt, placet ne se sicut habentenus indiscretè velent, sed triginta dies post decessum viri sui expectent. Et post tricesimum diem per cōsiliū filium episcopi sui, vel si episcopus absens fuerit, cōsiliū aliorum religiosorum sacerdotum, suorumque amicorum, id quod eligere debent eligant: & ut rogetur princeps sacro conuentu, ut hi qui publicam egerunt pœnitentiam & sceminæ quæ viros amittūt, sua autoritate donec debeant quid agant rueantur, & specialiter pro his capitula fieri, & legis mundanæ capitulis inferenda decreuimus.

*Vt viduitatis professio coram episcopo fiat.
Caput XLIII.*

*Ex cōcil.
Arausi.
cap. 6.*

Viduitatis seruandæ professionem coram episcopo vel secretario habitam, imposta coram episcopo vel viduali, non esse violandam, ipsam talis professionis defensoricem, meritò esse damnandam decernimus.

Vt nullus veter vel iubeat viduas vel virgines nubere. Caput XLIIII.

*Ex cōcil.
Toletan.
cap. 10.*

PRO consulto castitatis, quod maximè hortamur cōsilio proficere debeat, annuente glorioso domino nostro Recaredo rege, hoc sanctum affirmat cōcilium, ut viduæ quibus placuerit tenere castitatē, nulla vi ad nuptias iterandas venire cogantur. Quòd si priusquam profiteantur continentiam, nubere elegerint, illis nubāt quos propria voluntate voluerint habere maritos. Similis conditio & de virginibus habeatur, nec contra voluntatem parentum vel suam cogantur maritos accipere. Si quis viderit

propositū castitatis viduæ vel virginis impedierit, à sancta cōmunionē, & à liminibus Ecclesiæ habeatur extraneus.

De viduis propositum reliquentibus.
Caput XLV.

Viduas à proposito discedentes viduitatis, super quibus nos consulere voluit dilectio tua frater charissime, credo te nosse à sancto Paulo, & à multis sanctis patribus, nisi conuertantur, olim esse damnatas. Quas & nos apostolica autoritate damnandas, & à cōmunionē fidelium, atque à liminibus Ecclesiæ arcendas fore censemus, vsquequo obediunt episcopis suis, & ad bonum quod cœperunt, inuitæ aut voluntariæ reuertantur. De virginibus autem non velatis si deuiauerint, à sanctæ memoriæ prædecessore nostro papa Innocentio, taliter decretum habemus: Hæ verò quæ necdum sacro velamine rectæ, tamen in proposito virginali semper se simulauerunt permanere, licet velatæ non fuerint, si nupserint, aliquanto tempore his agenda pœnitentia est: quia sponsio earum à domino tenebatur. Si enim inter homines solet bonæ fidei cōtractus nulla ratione dissolui, quanto magis ista pollicitatio quam cum Deo pepigit, solui sine vindicta non poterit? &c. Nam si virgines nondum velatæ, taliter pœnitentia publica puniuntur, & à cœtu fidelium vsque ad satisfactionem excluduntur, quanto potius viduæ quæ perfectioris ætatis, & maturioris sapientiæ, atque consilij existunt, virorumque consortio multoties vsæ sunt, & habitum religionis assumpserunt, & demum apostatauerunt, atque ad priorem vomitum sunt reuersæ, à nobis & ab omnibus fidelibus à liminibus Ecclesiæ, & à cœtu fidelium vsque ad satisfactionem sunt eliminandæ, & carceribus tradendæ, qualiter iuxta beatum apostolum Paulum, tradentes huiusmodi hominem Satanæ, vt spiritus saluus sit in die domini? De talibus enim & dominus per Moysen loquitur dicens: Auferte malum de medio vestri. De quibus & per Prophetam ait: Lætabitur iustus cūm viderit vindictam, manus suas lauabit in sanguine peccatoris. De talibus nanque & eorum similibus atque eisdem consentientibus dicitur: quia non solum qui faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus, rei sunt.

Ex epist. Greg. pape missa ad Bonifacium.